

کمیته‌ان

آقای روحانی ریاست محترم جمهور در سخنرانی اخیر برای توجیه چرایی اعتماد مکرر و تجدید بیمن با قدرت‌های بزرگ علیرغم بدعهدی‌های مکرر آنها استناد به آیه ۵۶ سوره مبارکه انفال کردند و آن را دستاویزی برای دفاع از تداوم برجام قرار دادند: «پیغمبر با وجود آنکه کفار کرد» چ‌را بعد از آن که دفعه اول کفار بیمن را نقض کردند، بار دیگر به آنها اعتماد کرد و با آنها مجددا عهد بست؟»
حوزه و روحانیت بنا بر وظیفه ذاتی خود در تبیین معارف دین خصوصاً در جایی که تحریفی در حال شکل‌گیری است، وظیفه خود می‌بیند که این بار نیز نظر صحیح علمی و دینی را در مورد استفاده برخی از بعضی نصوص دینی در راستای تأیید برجام

تأملی بر برداشت عجیب آقای روحانی از سورهٔ مبار که انفال

محمد خلیلی

تبیین نماید و از تحریف و سوءاستفاده از معارف الهی جلوگیری کند. سیاسی‌کاری با تفاسیر نادرست از آیات الهی از هر کسی که سر زند گناه عظیمی است. کاری که اثرش عدم اعتماد به استفاده‌ها از قرآن می‌شود، تا جایی که مردم دیندار هر استفاده‌ای را قابل نقض بدانند و چنین بگویند که «هروز شما این استفاده را کردید، فردا روحانی دیگری استفاده برعکس خواهد کرد».

در حالی که متن قرآن روان و تبیین‌گر است؛ و این بازی‌های سیاسی و اغراض است که بعضی را وامی دارد تا از این بیان روان روی گردانند و بر صدد پیدا کردن منتهیهای قرآنی و بهره‌برداری از آن برای تاویل مطابق اغراض خود «در مقابل محکومات» باشند، «فَأَمَّا الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِم رَجْعٌ فَيَتَنَبَّهُونَ مَا تَشَاءُ مِنْهُ ابْتِغَاءَ الْفِتْنَةِ وَابْتِغَاءَ تَأْوِيلِهِ». و اینجا وظیفه عالمان دین است که از این فتنه‌ها با استناد به قرآن جلوگیری کنند، روحانیت اصیل اینگونه نیست که برای اغراض سیاسی از پیش تعیین شده وارد قرآن شود و صرفاً جواب کسی را بدهد یا کاری را توجیه کند.

جالب آنکه ریاست محترم جمهوری به آیات ۵۳،۶۶انفال استناد می‌دهند که یکی از صریح‌ترین آیات در رفتار درست با بیمن‌شان است. عجیب آنکه بحث تفسیری هم نیاز نیست و با کوچکترین دقت در ترجمه این آیات حقیقت واضح خواهد شد. خوب است ملت دیندار ایران به دعوت ایشان، این آیات را مستقیماً مرور کنند که دستورالعمل جامعی درخصوص نحوه برخورد با این کفار عهدشکن ارائه می‌فرماید:

پدترین جنبنندگان، کسانی هستند که با آنان عهدداری سپس هربار عهدشان

محمدباقر قالیباف، رئیس مجلس شورای اسلامی بنا به **دعوت رسمی «ویجسلاو وادوین»** رئیس مجلس دومای فدراسیون روسیه از تاریخ ۱۹ تا ۱۹ بهمن از فدراسیون روسیه دیدار کرد. در جریان این سفر، میاسنیکوویچ دبیرکل اتحادیه اقتصادی اوراسیا در محل اقامت دکتر قالیباف با ایشان دیدار و راه‌های گسترش همکاری‌های تجاری ایران و اتحادیه اقتصادی اوراسیا مورد توجه قرار گرفت. طرفین بر اهمیت تسریع در مذاکرات پیوستن دائم ایران به اتحادیه اقتصادی اوراسیا تأکید کردنت.

عالی‌باف پیش از ورود به تهران در جمع خبرنگاران با اشاره به اینکه جمهوری اسلامی ایران عضو اتحادیه اقتصادی اوراسیا شده است، گفت که این اتحادیه کشورهای منطقه را به یکدیگر متصل کرده و یک منطقه آزاد تجاری را راهاندازی کرده است، ایران گفت‌وگوها درباره عضویت دائم خود در این اتحادیه را آغاز کرده و در روزهای آتی مقدمات دائمی شدن عضویت ما انجام خواهد شد.

موضوعی که با واکنش‌های مختلفی همراه بود و بسیاری از کارشناسان سیاسی و اقتصادی چنین اقدامی را به مثابه یک فرصت بی نظیر برای جمهوری اسلامی و یک دوربرگردان برای تحریم‌های ظالمانه آمریکا و شراکیش علیه ایران قلمداد می‌کنند. واقعیت این استس که منطقه آسیای میانه و شرق اروپا به دلیل قدرت‌های جهانی، وجود نفت و گاز و مسیرهای تجاری و انرژی منطقه‌ای ویژه از لحاظ ژئوپولیتیکی، ژئواستراتژیکی و ژئواکونومیکی است که این سه خصیصه را نباید نتوان همزمان در هیچ نقطه دنیا شاهد بود.

روپا و آمریکا سال‌هاست برای مناعت از شکل‌گیری ساختار گذشته‌با جذب قالیباف پس از ورود به تهران در جمع خبرنگاران با اشاره به اینکه جمهوری اسلامی ایران عضو اتحادیه اقتصادی اوراسیا شده است، گفت که این اتحادیه کشورهای منطقه را به یکدیگر متصل کرده و یک منطقه آزاد تجاری را راهاندازی کرده است، ایران گفت‌وگوها درباره عضویت دائم خود در این اتحادیه را آغاز کرده و در روزهای آتی مقدمات دائمی شدن عضویت ما انجام خواهد شد. نیز در سال ۲۰۰۶ به آن پیوست. در سال ۲۰۰۷، روسیه، قزاقستان و بلاروس درباره ایجاد یک اتحادیه گمرکی میان خود به توافق رسیدند. در سال ۲۰۰۹ ابتدا توافقاتی میان مسکو، آستانه و مینسک درخصوص ایجاد تعرفه گمرکی مشترک (ایجاد کد مشترک به جای قوانین داخلی) صورت پذیرفت و در نهایت، توافقات مذکور به اعضای رؤسای جمهوری سه کشور رسید و بدین ترتیب، اتحادیه گمرکی در سال ۲۰۱۰ میان این سه کشور شروع به فعالیت کرد. در نهایت اتحادیه اقتصادی اوراسیا از ادغام اتحادیه گمرکی منطقه اوراسیا و نیز جامعه اقتصادی اوراسیا و به منظور آنچه مدرن‌سازی همه‌جانبه، همکاری و بهبود رقابت‌پذیری

را می‌شکنند و (نسبت به عهدشان) بی‌پروايند۵۵-۵۶.

اگر تحرکات آنها منجر به جنگ شد و «هر جنگ به این‌ها دست پیدا کردید چنان برخورد سختی با آنها کنید که عقبه آنها متذکر شده و از ادامه دشمنی منصرف شوند.» [آیه ۵۷] «اگر احساس کردید که آنها می‌خواهند نقض عهد کنند، شما هم متقابلاً واکنش نشان دهید» تا بدانند اگر برجام را پاره کنند مسا برجام را آتش خواهیم زد.[آیه ۵۸] البته «کفار به بداندند که با پیش‌دستی در نقض عهد نمی‌توانند خداوند و مؤمنین را عاجز و مغالگیر کنند.» [آیه ۵۹]

«همچنین هر آنچه می‌توانید ساز و برگ جنگی خود را برای مقابله با آنها آماده کنید تا بدین طریق دشمنان خدا و خود را بترسانید» و آنها بسر معاهده پایبند بمانند. پس نه تنها در مقابل این کفار عهدشکن نیاید، سساز و برگ جنگی بالفعل خود (شامل موشک‌های

برخورد کنند. خداوند، خائنین را دوست ندارد. توی پیامبر (ص) مؤلف هستنی معاهده را لغو کنی تا راه برای نبرد با آنان باز شود.

۵- پیامبر (ص) از جانب خدا فرمان یافت تا در صورت تسلط بر یهودیان بیمن‌شکن و جنگ‌افزین، آنان را به گونه‌ای مجازات کند که زمینه پراکنده شدن دیگر دشمنان فراهم آید. ۶- خداوند، پیامبر (ص) را از وقوع نبردی میان مسلمانان و یهودیان بیمن‌شکن، پیش از واقع شدنش آگاه ساخت و تسلط مسلمانان بر یهودیان را بشارت داد.

۷- متلاشی شدن جنبه کافران و پراکنده ساختن آنان تکلیفی بر عهده اهل ایمان است. ۸- عبرت گرفتن از سزوشش بیمن‌شکنان جنگ‌افزین علیه پیامبر (ص) و جامعه اسلامی از اهداف فرمان خداوند بر شددت مجازات آنان است.

در حالی که متن قرآن روان و تبیین‌گر است؛ و این بازی‌های سیاسی و اغراض است که بعضی را وامی‌دارد تا از این بیان روان روی گردانند و در صدد پیدا کردن مشابهات قرآنی و بهره‌برداری از آن برای تاویل مطابق اغراض خود «در مقابل محکمات» باشند.

اگر آقای روحانی در بستن بیمن با آمریکایی‌ها به قرآن استناد می‌کند، در مورد نقض بیمن و نحوه برخورد با بیمن‌شکنان هم به قرآن استسناد کند و اگر هیچ تفسیری از قرآن را در این باره بر نمی‌تابد حداقل به ترجمه و تفسیر آیت‌الله هاشمی رفسنجانی عمل کند.

بررسی تاریخی در مورد لفظ «کل مره» در این آیات:

آیه در انتهای جنگ بدر نازل شده است. در شرایطی که رسول‌الله(ص) با قریش معاهده‌ای نداشت، غیر از بعض قبایل کوچک و غیر اصلی از اعراب باده‌نشین، جدی‌ترین گروهی که با رسول‌الله(ص) بیمن صلح داشت یهود مدینه بود که خود از چند طایفه تشکیل شده بود. طوایفی که در عین ارتباط با یکدیگر در بخش‌های جداگانه‌ای زندگی می‌کردند، رسول‌الله(ص) در بدو ورود به مدینه با تمام این قبایل معاهده کرد. لکن بنی قَینَعاقر در سال دوم هجری (بعد از جنگ بدر)، بنی نضیر در سال چهارم هجری و بنی قریظه در سال پنجم هجری (در جریان جنگ احزاب) به صورت جداگانه نقض‌عهد کردند و در هر

اقتصادهای ملی و ایجاد شرایط توسعه پایدار برای بهبود شرایط زندگی جمعیت کشورهای عضو عنوان شده، ایجاد گردید و فعالیت خود را رسماً از ابتدای ژانویه سال ۲۰۱۵ آغاز کرد. همچنین ارمنستان در ۲ ژانویه ۲۰۱۵ و قزاقستان در ۶ اوت ۲۰۱۵ به عضویت کامل اتحادیه اقتصادی اوراسیا درآمدند و براین اساس در حال حاضر اعضای این اتحادیه شامل کشورهای روسیه، بلاروس، قزاقستان، قزاقستان و ارمنستان می‌باشند.

مجتبی باجلان

سیاسی

Siyasi@kayhan.ir

بگیرد، در برخورد با بنی قینقاغ، بنی نضیر، بنی قریظه، و...

آیه مورد ذکر به اولین نقض عهد (یعنی نقض‌عهد بنی قینقاغ بعد از جنگ بدر)شاره دارد. این‌ن نقض‌عهد، اولین تخطی گرهویی از یهود بود که البته با پاسخ قاطع مسالمن مواجه شد. با عهدشکنی ایشان حضرت اعلام کردند که از نظر مؤمنین هم دیگر معاهده‌ای وجود ندارد فلذا به سمت قلعه بنی قینقاغ لشکر کشیدند. بعد از دو هفته محاصره، بنی قینقاغ تسلیم شده و به جزای شگستن بیمن صلح، به حضرموت تبعید شد.

اما این آخرین بیمن‌شکنی قبایل یهودی نبود. علیرغم تذکرات پیامبر(ص) بعد از عهدشکنی بنی قینقاغ به سایر قبایل یهود، این قبایل هم در سال‌های بعد نقض بیمن کردند.لذا اینطور نوده که پیامبر(ص) با همان

بگیرد، در برخورد با بنی قینقاغ، بنی نضیر، بنی قریظه، و...
بررسی تفسیری «کل مره» در آیه:
اولاً عبارت «ثم ینقضون» با قید «فی کل مره»،اشاره «به صفت درونی» بیمن‌شکنی است که در طرف عهد وجود دارد و در مورد عده‌های آینده و بسته نشده نیز صدق می‌کند. خصوصاً با توجه به تعبیر «الذین عاهدت منھم» باسیاق ماضی، تشخیص چنین صفتی هیچ ربطی به «تعداد عده‌های نقض شده» ندارد، و خداوند می‌تواند از وجود این صفت در قلوب کفار خبر دهد، چنانکه داده. اگر کسی مؤمن به قرآن باشد دیگر آزمونند خدا چرا؛ لا یُزَیِّونَ فی مَؤْمِنِ اِلاَّ و لا دَیْمَةً و اُولَئِکَ هُمُ الْمُتَعَدُّونَ (۱۰ توبه).
شاید بپذیریم یک بار هم کسی بیازماید ولی این وصف حداکثر با همان یک بار، به

گروهی که نقض‌عهد کرده‌اند دوباره عهد بندد. بلکه در هر سه مورد با طایفه بیمن‌شکن به شدت برخورد کردند (همانطور که آیات بعدی انفال به این کار امر کرده‌است) اما با الباقی گروه‌هایی که هنوز نقض‌عهد نکرده‌اند بیمن را حفظ کردند. پس آنچه چند بار تکرار شده، نقض‌عهد یهود بوده و نه معاهده رسول‌الله با ایشان... چه اینکه رسول‌الله با ایشان یکبار عهد بستند ولی در هر رویدادی (جنگ بدر باشد یا احزاب) این‌ها نقض‌عهد کردند. البته این‌س مطلب را با دقت نظر در خود آیه هم می‌توان فهمید.

سیره رسول خدا ص شاهدهی براشتباه بودن معنای مورد ادعاست. حضرت ص صلح حدیبیه را به یک نقض‌عهد کوچک از سمت طرف مقابل بر هم زدند و در ادامه کَلّ مکه را فتح نمودند!
هیچ‌گاه از حضرت ص عدم نقض‌عهد در مقابل نقض طرف مقابل گزارش نشده است. اگر هست بیابورید. در مقابل، برخورد سخت ایشان در مقابل بیمن‌شکنی بارها گزارش شده به گونه‌ای که هرچه بیشتر اجازه بیمن‌شکنی را از همیمنانان دیگر

امار اخیر ارائه شده از سوی گمرک ایران که از شدت تجارت این کشور با اتحادیه اقتصادی اورآسیا حکایت دارد، نشان‌دهنده آن است که موافقت‌نامه دوطرف پیرامون ایجاد منطقه تجاری آزاد روند رو به رفتدی را دنبال می‌کند و در صورت تداوم رشد فعلی می‌توان امید داشت که منطقه آزاد تجاری به‌صورت کامل میان دوطرف محقق شود.
تفویضات گمرک ایران همچنین حاکی از آن است که تهران چشم امید بسیاری به توسعه تجارت و ایفای نقش پررنگ‌تر در اتحادیه اقتصادی اوراسیا دارد.

اگرچه هم اکنون تنها پنج کشور عضو

صفحه ۷

پنج‌شنبه ۲۸ اسفند ۱۳۹۹

۴ شعبان ۱۴۴۲ – شماره ۲۲۷۱۱

خوب است ملت دیندار ایران به دعوت ایشان، این آیات را مستقیماً مرور کنند که دستورالعمل جامعی درخصوص نحوه برخورد با این کفار عهدشکن ارائه می‌فرماید (آیه ۵۶ انفال): «پدترین جنبنندگان، کسانی هستند که با آنان عهد داری سپس هربار عهدشان را می‌شکنند و (نسبت به عهدشان) بی‌پروايند.»

حالی که «دستور نبذ و تعلیق قرآن» توسط رهبری تکرار شده بود، آیه را «در مقام دفع توهم خطر» دانسته و ظاهر امر در وجوب را برگردانده‌اند.

اولاین نیست مگر به دلیل همین ذهنیت، که «نبذعهد حتی پس از خیانت طرف مقابل یا بیم از آن، ممنوع است.» توجه کنیم نبذ این صفت آمریکا آن است که: باید آن قدر آمریکا را امتحان کرد که دو پرچامش سه‌م این رئیس‌جمهور شود؟

رایعاً اگر وعده‌های الهی را هم قبول نداریم، عقل تجربی در پیش روی ماست، آمریکا همواره به ایران ضربه زده است، حتی اگر انقلابی نباشیم. «صدق که آمریکا اعتماد کرد، چوبش را هم خورد». اساساً آمریکا از استقلال ایران متضرر می‌شود. مذاکره با چنین دشمنی آن هم از موضع ادعان به اثرگذار ی تحریم‌ها! به عنوان اصلی‌ترین اسلحه او، از هر کسی که

سیاست بداند بعید است. کسی که با سلاح تحریم شما را پای میز مذاکره آورده، با سلاح گفت‌وگو آن را از دست نخواهد داد، چنانکه در این ۸ سال هم نشان داده شد.

برجام پیروزی اخلاقی ما بوده، و نشان دادید

که قصد هسته‌ای ندارید. جام اخلاق مبارکتان

باشد؛ ولی اگر کسی می‌خواست این را ببیند که فتوای رهبری و ادعان رئیس‌جمهور اسبق آمریکا به آن موجود است. عزت دنیا و آخرت را دادید عجب چیزی گرفتید. نمی‌شود با رویه «مُؤْمِنٌ بَعْضٌ وَكَفَرٌ بَعْضٌ» به آیات قرآن‌اشاره و خود را مدعی پیروی از آیات معرفی کرد. چه برسد به گرفتن نتیجه‌ای که در قرآن نیست که هیچ، جای جای قرآن خلاف آن است.

حدا از این توضیحات نیز، امر در بیان «سیاسی و نظامی» متبادر به جواز نیست. بحث سیاسی و نظامی متفاوت از مثال جواز معامله پس از نماز جمعه یا حلیت گوشت شکار سگ است.

خداوند در سیاق حالت‌های مختلف را بررسی کرده، و ابتدا برخورد سخت و عبرت‌انگیز را با نقض‌کننده تجویز می‌کنند (اگر در جنگ به او دست یافتی کاری کن که آنها که در نوبت نقض هستند پراکنده شوند)، سپس حالت خوف از بیمن‌شکنی را با امری دیگر. در این سیاق تمامی امرها متبادر به وجوب است.

پس آنکه که متن قرآنی به همان معنایی که رهبری فرمودند واضح و روان است، جملاًتی که جنب آب‌های سروش محلاتی برای رد کردن ذکر کرده‌اند قوت می‌یابد: «اعلام عدم تمهد نسبتب به چنین قراردادی که از طرف مقابل نقض شده، شرعاً لازم بوده است. و دولت برخلاف نص قرآن عمل کرده است. و علمای حوزه نیز مورد هجوم و ملامت قرار دارند که: اگر آب شوید رواست... حتما باید رهبری ورود می‌کرد که این دولت حتی خلاف متن صریح قرآن عمل کرده؟!»

حوزه‌ویسان با همین ذهنیت وارد شده و در

شاهراه‌های موجود منطقه یعنی جاده ابریشم، راه‌آهن سراسری آسیا، تراسیکا و کربودر شرق و جنوب دارد. اقتصاد ایران و کشورهای حوزه آسیای مرکزی و قفقاز از توان هم‌افزایی جدی برخوردارند.

توافق با اتحادیه اقتصادی اوراسیا که در حال تبدیل شدن به یکی از قطب‌های مهم اقتصادی و سیاسی جهان است، علاوه بر اهمیت اقتصادی و تجاری، منافع سیاسی برای طرفین به همراه دارد. همگرایی منطقه‌ای تأثیر قابل‌ملاحظه‌ای بر ثبات و امنیت اقتصادی دارد و به دلیل نزدیکی و دسترسی کشورمان به اتحادیه

فرهنگی مشترک داشته اما سهم ناچیزی در بازار این کشورها داریم، نزدیک‌تر کند و این موضوع به کشورمان کمک خواهد کرد که از فشار تحریم‌های اقتصادی غرب علیه خود بکاهد و از قرار گرفتن در اتحادیه‌ای که کشور روسیه در آن نقش محوری دارد، بتواند بر وزن و نفوذ منطقه‌ای خود بیفزاید. در شرایطی که ایران-همچنان با تحریم‌های ظالمانه اقتصادی از سوی آمریکا و هم‌پیمانانش روبرو‌است، همکاری در حوزه انرژی با کشورهای منطقه اوراسیا برای ایران از اهمیت ویژه‌ی برخوردار است. از سوی دیگر ایران نقش کلیدی در

اقتصادی اوراسیا، امکان گسترش همکاری‌ها باکش، حمل‌ونقل و خدمات فنی و مهندسی نیز فراهم است.

همین‌طور از نظر سیاسی نیز تأثیر مثبتی در روابط ایران با کشورهای همسایه خواهد گذاشت و روابط جمهوری اسلامی ایران را با کشورهای از جمله روسیه افزایش خواهد داد و فرصت‌هایی برای ایران فراهم خواهد شد. فرصت‌هایی که با توجه به آن، نقش منطقه‌ای جمهوری اسلامی ارتقا پیدا می‌کند و با گره خوردن منافع اقتصادی و سیاسی بین اعضا و روابط آنها نیز قوی‌تر و موثرتر خواهد شد.

اقتصادی اوراسیا، امکان گسترش همکاری‌ها باکش، حمل‌ونقل، صنعت، گمرک و مقررات ضد انحصاری فراهم کرده و امکان جابه‌جایی آزاد کالا را مهیا می‌کند. اعضای آن شامل روسیه، قزاقستان، ازبکستان، مولداوی، بلاروس، قزاقستان و ارمنستان هستند. نکته‌ای که برای ایران مزیت است از طریق تجارت ساحلی با روسیه و سایر کشورهای عضو اتحادیه اقتصادی اوراسیا تحریم‌های ایالات متحده را دور زده و برنامه هسته‌ای خود را پیش برد.

حدا از این توضیحات نیز، امر در بیان «سیاسی و نظامی» متبادر به جواز نیست. بحث سیاسی و نظامی متفاوت از مثال جواز معامله پس از نماز جمعه یا حلیت گوشت شکار سگ است.

خداوند در سیاق حالت‌های مختلف را بررسی کرده، و ابتدا برخورد سخت و عبرت‌انگیز را با نقض‌کننده تجویز می‌کنند (اگر در جنگ به او دست یافتی کاری کن که آنها که در نوبت نقض هستند پراکنده شوند)، سپس حالت خوف از بیمن‌شکنی را با امری دیگر. در این سیاق تمامی امرها متبادر به وجوب است.

پس آنکه که متن قرآنی به همان معنایی که رهبری فرمودند واضح و روان است، جملاًتی که جنب آب‌های سروش محلاتی برای رد کردن ذکر کرده‌اند قوت می‌یابد: «اعلام عدم تمهد نسبتب به چنین قراردادی که از طرف مقابل نقض شده، شرعاً لازم بوده است. و دولت برخلاف نص قرآن عمل کرده است. و علمای حوزه نیز مورد هجوم و ملامت قرار دارند که: اگر آب شوید رواست... حتما باید رهبری ورود می‌کرد که این دولت حتی خلاف متن صریح قرآن عمل کرده؟!»

حوزه‌ویسان با همین ذهنیت وارد شده و در

شاهراه‌های موجود منطقه یعنی جاده ابریشم، راه‌آهن سراسری آسیا، تراسیکا و کربودر شرق و جنوب دارد. اقتصاد ایران و کشورهای حوزه آسیای مرکزی و قفقاز از توان هم‌افزایی جدی برخوردارند.

توافق با اتحادیه اقتصادی اوراسیا که در حال تبدیل شدن به یکی از قطب‌های مهم اقتصادی و سیاسی جهان است، علاوه بر اهمیت اقتصادی و تجاری، منافع سیاسی برای طرفین به همراه دارد. همگرایی منطقه‌ای تأثیر قابل‌ملاحظه‌ای بر ثبات و امنیت اقتصادی دارد و به دلیل نزدیکی و دسترسی کشورمان به اتحادیه

فرهنگی مشترک داشته اما سهم ناچیزی در بازار این کشورها داریم، نزدیک‌تر کند و این موضوع به کشورمان کمک خواهد کرد که از فشار تحریم‌های اقتصادی غرب علیه خود بکاهد و از قرار گرفتن در اتحادیه‌ای که کشور روسیه در آن نقش محوری دارد، بتواند بر وزن و نفوذ منطقه‌ای خود بیفزاید. در شرایطی که ایران-همچنان با تحریم‌های ظالمانه اقتصادی از سوی آمریکا و هم‌پیمانانش روبرو‌است، همکاری در حوزه انرژی با کشورهای منطقه اوراسیا برای ایران از اهمیت ویژه‌ی برخوردار است. از سوی دیگر ایران نقش کلیدی در

^[1] «پدترین جنبنندگان، کسانی هستند که با آنان عهد داری سپس هربار عهدشان را می‌شکنند و (نسبت به عهدشان) بی‌پروايند.»